

Udsatterrådet og Frivilligrådets forslag til forbedring af samarbejde mellem Københavns Kommune og de københavnske civilsamfundsorganisationer

30. august 2024

På opfordring fra Socialborgmesteren nedsatte Udsatterrådet og Frivilligrådet en fælles arbejdsgruppe i starten af 2024. Arbejdsgruppen har haft til formål at formulere de to råds fælles anbefalinger til et forbedret samarbejde mellem Københavns Kommune og civilsamfundsorganisationerne i kommunen. Disse anbefalinger blev præsenteret for socialborgmesteren den 16. august. Herunder følger en revideret version af anbefalingerne, som kan danne grundlag for drøftelse med Socialudvalget.

Rådene har i det nedenstående fokuseret på, hvordan samarbejde med specifikt Socialforvaltningen kan forbedres, men det er rådernes ønske og håb, at et styrket samarbejde også kan gå på tværs af forvaltningerne i kommunen.

Centrale udfordringer

Københavns Kommune har, sammenlignet med andre kommuner, en stor mængde civilsamfundsorganisationer, som bidrager til kommunen på en lang række områder. I praksis sker dette ofte i samarbejde med kommunens medarbejdere fx, ifm. gadeplansindsatser, på botilbud og andre borgernære indsatser. Samarbejdet med kommunen kan dog være udfordrende for organisationerne og en central årsag til dette, er en manglende forståelse mellem civilsamfund og kommune. Civilsamfundsorganisationerne oplever desværre for ofte, at deres ønske om at bidrage bliver set som besværligt, og at de "går i vejen" for kommunens egne indsatser. I andre tilfælde oplever organisationerne at kommunen "bestiller" opgaveløsninger hos dem, fx når kommunen har udfordringer med selv at varetage en opgave. Nogle gange kommunikeres aftalte samarbejder ikke ud til frontpersonalet, som derefter ikke er klar til at møde de frivillige når de dukker op, og endeligt opleves der en generel mangel på tid til at samarbejde. En anden central udfordring er, at der mangler en gennemgående struktur for samarbejdet, der kan sikre effektiv kommunikation samt et strategisk fokus på samarbejdet.

En vision for samarbejdet

Frivilligrådet og Udsatterrådet ønsker, at der skabes en gennemgående vision for hvordan kommune og civilsamfund samarbejder. Gerne i en så konkretiseret og struktureret form, at det forpligtiger til handling. Denne vision skal basere sig på en forståelse af, at civilsamfundet leverer

kernevelfærd, og dermed er en central aktør, som skal inddrages i kommunens arbejde. For at forankre en sådan vision i forvaltningen mener rådene, at det er væsentligt at ledelsen i forvaltningen, både den driftsnære men måske i særlig grad de mere centralt placerede, bliver forpligtiget på at overveje, om civilsamfundet har en rolle at spille i oprettelsen og udførelsen af kommunens indsatser. Ledelsen i kommunen bør have en ambition om at styrke samarbejdet med civilsamfundet, og frontmedarbejderen skal have mulighed for at investere kræfter i givende samarbejder. En sådan vision kan danne grundlaget for at skabe både struktur og engagement omkring samarbejdet.

Rådene er sikre på, at vi med en større forståelse for hinanden og et tættere samarbejde kan skabe en bedre og mere helstøbt indsats for byens udsatte, som samtidig er økonomisk holdbar og fremtidssikret.

En struktur der understøtter samarbejde

På nuværende tidspunkt er der forskellige medarbejdere på forskellige niveauer der arbejder med civilsamfundsinddragelse. I Borgercenter Voksne er der to civilsamfundscoordinatorer, og gadeplansmedarbejderne har ad-hoc kontakt til civilsamfundsorganisationerne. I Borgercenter Børn og Unge er der ansat en række medarbejdere der arbejder med brobygning til civilsamfundet for den enkelte borger, og i Kontoret for Socialpolitik og Udvikling er rådssekretærerne placeret. På nuværende tidspunkt hviler samarbejdet ofte på de relationer, som individuelle medarbejdere opbygger til de forskellige organisationer. Når medarbejderne skifter arbejde, medfører det derfor et tab i samarbejdet og en periode hvor nye relationer skal opbygges, for at samarbejdet kan fortsætte. Dette gør samarbejdet sårbart og ustabil.

Rådene efterspørger derfor en organisering af de kommunale medarbejdere, der arbejder med civilsamfundsinddragelse, som:

1. Sikrer koordination og vidensdeling på tværs af enheder, kontorer og indsatser i kommunen.
2. Skaber en strategisk og opsøgende tilgang til samarbejde med civilsamfundet.
3. Forankrer samarbejdet i organisatoriske strukturer, i stedet for individuelle relationer.

Rådene mener, at en forbedring af samarbejdet mellem kommune og civilsamfund bør tage udgangspunkt i en organisering, der kan understøtte samarbejdet, og ligeledes være proaktiv i at fremtidssikre partnerskaber mellem kommune og civilsamfundet.

Rådene foreslår først og fremmest at de forskellige medarbejdere med civilsamfundsfokus bliver organiseret således, at de får en mere direkte kontakt til hinanden, så der kan sikres relevant vidensdeling og kommunikation på tværs af områder og niveauer.

Derudover er det væsentligt at der er medarbejdere dedikeret til at sikre en større grad af koordination og inddragelse samt fremadsynet opsporing af potentielle samarbejder og partnerskaber.

Rådene vil derfor foreslå en sådan organisering med udgangspunkt i en enhed placeret centralt i socialforvaltningen. Medarbejderen i denne enhed kan sikre koordination og tidlig inddragelse samt skabe nye fremsynede planer for samarbejdet, og sikre at eksisterende samarbejder og viden bliver kommunikeret ud til de relevante parter. Disse medarbejdere kan ligeledes sikre tidlig inddragelse i fx budgetprocesserne, omstillingsplaner og andre større forløb i socialforvaltningen, når det er relevant.

Som et led i enheden eller i tæt samarbejde med denne foreslår rådene, at der er en række målgruppe-orienterede koordinatore, ligesom dem der allerede er i Borgercenter Voksne. For dem vil opgaverne indebære at koordinere konkrete samarbejder og sikre, at civilsamfundet inddrages i de forskellige målgruppespecifikke løsninger der udarbejdes.

Som sidste led i foreslår rådene at de borgernære koordinatore der på nuværende tidspunkt er kendt fra Borgercenter Børn og Unge indgår i enheden. Disse koordinatore bistår kommune og civilsamfund i samarbejdet omkring den enkelte borger og sikrer gensidig forståelse af borgerens behov samt brobygger til tilbud udenfor socialforvaltningen mv. På den måde vil der være et strategisk, et målgruppeorienteret og et borgernært niveau i enheden, og i traft af samarbejde mellem de forskellige niveauer, vil der sikres en effektiv kommunikation og vidensdeling.

En organisering som den der er foreslået i det ovenstående, er essentiel for at samarbejdet ikke alene hviler på relationerne mellem specifikke medarbejdere i kommunen og civilsamfundet, og vil dermed sikre stabile samarbejder som er langtidsholdbare.

Forslag til tiltag der kan forbedre samarbejdet og sikre bedre forståelse mellem kommune og civilsamfund

De nedenstående forslag til konkrete tiltag der kan forbedre samarbejdet, har det til fælles, at de vil være mest effektive og stabile, såfremt de forankres i en struktur, som den der er beskrevet i forrige afsnit.

1. Større kontakt mellem politikere, forvaltning og råd.

På nuværende tidspunkt mødes hvert råd med borgmesteren én gang årligt, og med socialudvalget ifm. de halvårslige budgetseminarer. Derudover modtager rådene ad-hoc oplæg fra forvaltningen på deres møder, når der er en specifik sag der påkræver det. For at opnå en bedre forståelse af kommunens drift og udfordringer, samt for at kunne give en bedre indsigt i civilsamfundet, vil rådene opfordre til, at der på direktørniveau også afholdes et årligt møde med rådene.

Rådene er bekendt med at Socialudvalget efterspørger en større kontakt til rådene og vil meget gerne imødekomme dette, da det også er

rådernes ønske. Det kan som eksempel være at rådene deltager på relevante temadrøftelser eller at socialudvalget deltager på rådsmøderne.

2. Fælles puljeansøgninger

Der er en række puljer og projektmidler, som kommunen og civilsamfundet i fællesskab kunne ansøge til større projekter indenfor socialområdet og offentligt/civilsamfundssamarbejde generelt. Der er både midler at søge i Social- og Boligstyrelsen, regionalpuljer og EU-midler. Rådene ser et potentiale, og vil opfordre til, at der etableres flere partnerskaber og samarbejder omkring mulige relevante fundraising projekter, der både vil være til gavn for borgere, og som vil bidrage til et tæt samarbejde mellem kommune og civilsamfund.

3. Netværk og vidensdeling

Rådene ser et stort potentiale i, at aktører der arbejder med specifikke målgrupper, indgår i netværksmøder på tværs af Kommune og Civilsamfund. Rådene mener, at der med fordel kan oprettes flere netværk, fx vedrørende psykiatri, boligfastholdelse for tidligere hjemløse m.fl. Et godt eksempel på denne type netværk er migrantnetværket, der med succes samler relevante aktører på tværs af region, kommune og civilsamfund.

Netværkene kan operere på forskellige niveauer: Et ledelsesnetværk hvor der drøftes generelle tendenser og udvikling, og et medarbejder-netværk hvor det er muligt at kordinere vedrørende specifikke borgere med særlige udfordringer.

4. Bevillinger

De kommunale bevillinger til civilsamfundet er en tilbagevendende udfordring i relationen mellem kommune og civilsamfund. Generelt bør bevillinger strække sig over længere tid, så de kan nå at have en mærkbar effekt, og så organisationerne har økonomisk stabilitet til at udføre det arbejde, som bevillingerne er givet til. Rådene sætter stor pris på de varige bevillinger der allerede er givet, men ønsker fortsat at se en gennemgående ændring på området. Rådene foreslår derfor at der nedsættes en arbejdsgruppe, som arbejder med bevillingerne, samt hvordan man kan måle kvalitet i civilsamfundstilbud. Sidstnævnte er særligt relevant, da der ikke på nuværende tidspunkt er en systematisk måde at belyse kvaliteten af arbejdet på de forskellige tilbud. Hvis bevillinger skal strække sig over længere tid eller gøres permanente, så kan det være nødvendigt at kunne sammenligne kvaliteten af tilbud. Derudover bør det tydeliggøres hvad kriterierne for bevillinger er, når de gives, da det ofte kan være ugennemskueligt hvad der ligger til grund for beslutningen.

5. Tydelig skriftlig kommunikation

Kommunikationen mellem kommunen og civilsamfundet har store forbedringspotentialer. Ofte er kommunens kommunikation præget af "jurasprog", som kan være svært at forstå, særligt for organisationer som ikke har dedikerede medarbejdere til opgaven. Dette kommer i særlig grad til udtryk i udbudsprocesser, hvor mange organisationer

simpelthen ikke har ressourcerne til at sætte sig ind i udbuddet, pga. det store regelkompleks og de mange tekniske jura- og økonomitermer. Et andet sted organisationerne oplever udfordringer er ifm. bevillingsbreve. Der er en udfordring med, at bevillingsbrevene indeholder det samlede beløb, uden at specificere hvorfra det kommer, samt eventuelle justeringer der er sket i beløbet baseret på den økonomiske udvikling efter bevillingstidspunktet. Dette medfører at bogføring og regnskab hos organisationerne besværliggøres, samt at aktiviteter evt. skal justeres med kort varsel.

6. Praktikforløb og samlokalisering

For at sikre et bedre samarbejde og større forståelse mellem medarbejdere i kommunen og i civilsamfundet foreslår rådene, at der oprettes et praktikprogram, hvor kommunens medarbejdere kan komme i praktik hos de relevante organisationer i civilsamfundet. Dette kan være enkelte dage op til en uge, hvor medarbejderen vil få indgående indblik i civilsamfundets indsat for den given målgruppe, og samtidig udvikle egen faglighed.

Samlokalisering kan ligeledes være fremmende for både samarbejde og for en helhedsorienteret indsats for borgeren. Dette er set i forbindelse med samlokalisering af jobcenter konsulenter og rusmiddelbehandlere i kommunen samt i Fishtank projektet under Borgercenter Børn og Unge. Rådene vil derfor opfordre til, at der samlokaliseres medarbejdere fra kommunen og medarbejdere/frivillige fra civilsamfundsorganisationerne. Dette kan fx være i regi af AST-tilbud. Organisationerne er ligeledes meget åbne for at sagsbehandlere, støtte-kontaktpersoner eller andre fagpersoner fra kommunen yder fremskudt sagsbehandling eller opsøgende indsats på faste dage hos de forskellige civilsamfundstilbud. Her vil medarbejderne fra kommunen have adgang til den baggrundsviden og relation, som organisationernes medarbejdere og frivillige har opbygget omkring den enkelte borger, og samtidig få et styrket indblik i, hvad civilsamfundsorganisationerne kan tilbyde.

Frivilligrådet og Udsatterådet håber at de ovenstående forslag kan tjene som inspiration til forandring og ser frem til at drøfte dem med Socialudvalget.

På vegne af Frivilligrådet og Udsatterådet i Københavns Kommune

Pernille Scheel

Forperson i Frivilligrådet.

Peter Juul

Forperson i Udsatterådet